

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Медіавиробництво:
Телевиробництво**

галузі знань: 06 Журналістика
спеціальності: 061 Журналістика
рівня вищої освіти: другого (магістерського)
освітньої програми: 061.00.04. Медіакомунікації

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 2489/21
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
«21» _____ 2021 р.

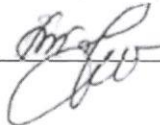
Київ-2021 рік

Розробники: Досенко А.К., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Викладачі: Безулик А.В., доцент кафедри журналістики і нових медіа.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «__30__» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (Н.І. Зражевська)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Медіавиробництво: Телевиробництво	
	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Курс	5
Семестр	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	90
Аудиторні	12
модульний контроль	
семестровий контроль	
самостійна робота	78
форма семестрового контролю	Комплексний іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча навчальна програма з дисциплін «Медіавиробництво: Телевиробництво» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання.

Мета курсу – ознайомити з основами виробництва сучасного відеопродукту, який має поліфункціональний комунікативно-інформаційний механізм впливу на масову аудиторію та новими шляхами його медіакомпаніями, сформувати уміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завданнями курсу є:

- поглиблення теоретичних знань студентів щодо індустрії виробництва сучасного відеоконтенту;
- ознайомлення з особливостями організації виробництва відеопродукту на всіх етапах;
- ознайомлення із сучасним станом ринку телепрограм, особливостями функціонування телерадіокомпаній різних форматів – формування загального уявлення про зображально-виражальні засоби телевізійної журналістики, єдність візуально-звукового образу на телеекрані, співвідношення слова та зображення;
- познайомити з технологією зйомки та підготовки до ефіру аудіовізуального продукту в різних жанрах.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Медіавиробництво: Телевиробництво» студент знатиме – особливості українського медіапростору та в ньому використання відео контенту – виразні можливості екранного видовища в роботі автора екранного твору 3 – жанрові та форматні ознаки сучасного відеоконтенту – специфіку розмовних форматів відеоконтенту

Студент буде знати:

- механізми використання виразних можливостей екранного видовища в роботі автора екранного твору;
- сценарно-режисерських технологіях цілісного відеопродукту (тележурналістські жанри) за допомогою звукозорового монтажу;
- технічному втіленні задуму екранного твору

Студент вмітиме:

- знаходити та обробляти інформацію, втілюючи її в певний екранний формат
- розробляти сценарій відео продукту (літературний, режисерський)
- орієнтуватися в логіці кадрування екранної дії та монтувати екранне зображення за певними принципами;

– відбирати кадри, з'єднувати зображення та звук за певними драматургічними та технологічними принципами.

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **загальних та фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки магістрів: ЗК-1 Здатність до комплексно розв'язання проблем. Здатність до виокремлення проблеми, дослідження її, окреслення етапів для роботи у подальшому, вміння знаходити ідею, вибрати та оцінити її, спланувати вирішення, залучати людей до її вирішення та діяти; ЗК-4 Здатність до управління. Уміти знаходити переконливі аргументи, вербальні і невербальні засоби впливу в дискусіях з колегами, партнерами, клієнтами для досягнення комунікаційної мети, створення сприятливого суспільного середовища, формування власного іміджу і визнання результатів своєї праці; вміти організовувати роботу у різних організаціях; ЗК-8 Здатність до задоволення потреб медіаспоживачів. Здатність до виявлення та задоволення потреб споживачів медіаринку; ЗК-9 Здатність до комунікацій. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, володіти іноземною мовою; уміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); уміти оцінити співрозмовника (визначити типи психіки та моделі можливої поведінки) для досягнення комунікативної мети; уміти будувати міжкультурну комунікацію. Уміння ясно висловлюватися, бути переконливим

ФК-1 Розуміти роль журналістики в суспільстві. Здатність розуміти особливості суспільних процесів; мати знання з правових та етичних засад журналістики; володіти процесами журналістської діяльності; ФК-2 Знаходити відповідні теми та ракурси, враховуючи поточні події та контекст. Здатність знаходитись у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку; ФК-4 Оперативно збирати інформацію. Мати глибокі базові знання з різних галузей; спеціалізовані знання з окремої галузі; дотримуватись балансу думок; вміти працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією; ФК-6 Подавати інформацію у відповідній журналістській формі. Володіння комунікативними навичками (висока мовна компетенція); володіння навичками візуальної комунікації; володіння навичками створення текстів у різних жанрах; вміти поєднувати візуальні та текстуальні контенти; використання сучасних інформаційних технологій; розробляти ідеї та технології створення конвергентного інформаційного продукту на основі сучасних технологій.

Програмні результати навчання

ПРН-2 В умовах професійної діяльності застосовувати сучасні інноваційні технології в комунікативній сфері. ПРН-3 На основі знання про особливості середовища діяльності: — переконливо відстоювати власну професійну позицію, дослуховуватися і враховувати аргументи партнерів у спілкуванні, знаходити оптимальні рішення відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників; ПРН-5 В умовах виробничої діяльності різновимірно бачити й аналізувати текст і медійний продукт, оцінювати їх з

використанням соціокультурних, етнологічних та етнопсихологічних критеріїв; інтерпретувати актуальні явища (у т. ч. фейкові новини, інформаційні атаки, маніпулювання та ін.) масової комунікації для широкої аудиторії, підвищувати рівень її медіа грамотності; ПРН-6 В умовах виробничої діяльності на основі інформаційних технологій застосовувати наукові методики збирання, обробки та інтерпретації даних (робота з документами). ПРН-12 В умовах виробничої діяльності прогнозувати реакцію соціуму на медійні продукти, створювати моделі діяльності відповідно до потреб різних соціальних груп; застосовувати інформаційні технології, необхідні для дослідження соціуму, сучасні технології веб-аналітики та соціології інтернету ПРН-13 Здатність до системного мислення у професійній журналістській діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для заочної форми навчання.

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумковий Семестровий
Змістовий модуль I. Теорія і практика сучасного телебачення							
1.	Тема 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат»	17		2	2	13	
2.	Тема 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура	15		2		13	
	Разом за I модуль	32		4	2	26	
Змістовий модуль II. Технології створення відео продукту							
3	Тема 3. Мова екрану (зображальновиражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування.	15			2	13	
4	Тема 4. Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж	15			2	13	
	Разом за II модуль	30			4	26	
Змістовий модуль III. Виробництво авторського відео продукту							
5	Тема 5. Авторський продукт за вибором студента	13				13	
6	Тема 6. Презентація власного відео продукту	15			2	13	
	Разом за III модуль	28			2	26	
Разом з дисципліни		90		4	8	78	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Теорія і практика сучасного телебачення

Лекція 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу

Головні властивості телебачення:симультантність, звукозоровість повідомлення, всеосяжність. Порядок діяльності телебачення в Україні (законодавча база), форми трансляції – частота, кабельне та супутникове телебачення. Телебачення як засіб масової комунікації, журналістський аспект. Нова українська тележурналістика. Телебачення як вид мистецтва. Видовищна природа екранної дії. Складові екранного видовища. Контент мовлення. Типологія програмного продукту. Поняття типу каналу телемовлення. Види інформації в контексті телемовлення

Практичне 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу

Лекція 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат»

Телецентр як комплекс технічних засобів, призначених для створення програм телевізійного мовлення. Апаратно-студійні блоки; центральна апаратна; апаратні відеомонтажу та відеозапису; пересувні телевізійні станції; група тележурналістських комплектів (ТЖК). Етапи створення відеопродукту. Специфіка процесу відповідно жанру. Творчі професії на телебаченні. Жанри тележурналістики. Види телевізійних програм. Синкретизм дії телепередачі. Циклічна та нециклічна продукція. Склад інформаційних та аналітичних циклів.

Змістовий модуль II.

Технології створення відео продукту

Практичне заняття 2. Мова екрану (зображально-виражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування.

Практичне заняття 3. Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (принципи).

Змістовий модуль III.

Виробництво авторського відео продукту

Практичне заняття 4. Презентація власного відеопродукту.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	Максимальна кіл-ть	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2				
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
Разом:			23		32		21
Максимальна кількість балів	76						
Розрахунок коефіцієнта	$60/76=0,79$						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема 1. Зробити аналіз концепцій телеканалів «Перший. UA», «1+1» та «Еспресо» по сайтах за критеріями: аудиторія, тематика, розподіл контенту на розмовний та художньо-мистецький; інформаційний, аналітичний, художньо-публіцистичний – 5 б.

Тема 2. Зробити порівняльний аналіз художньо-публіцистичних форматів на телебаченні («Культура:UA», «Еспресо TV », «Перший: UA») у вигляді таблиці. Записати та телефон «Виступ в кадрі» Змістовий модуль II Технології створення відеопродукту – 5 б.

Тема 3. Складові драматургічної композиції (етапи розгортання дії). Написати сценарій короткометражки зі словами зима, сварка, Жучка, протигаз та розкадрувати «Мій ранок» - 5 б.

Тема 4. Зробити моніторинг відеоконтенту на сайтах «Громадське ТВ» , «ICTV» та в YOUTUBE з метою визначення особливостей відео контенту визначених каналів у вигляді таблиці за критеріями: основний жанр, цільова аудиторія, частка розмовного компоненту, складність аудіовізуальних технологій, особливості драматургії – 5 б.

Тема 5. Подивіться студентську відеороботу «Життя яскраве» та складіть режисерський сценарій чи експлікацію за епізодами та детальний сценарій одного з епізодів – 5 б.

Тема 6. Заявка, синопсис, літературний та режисерський сценарії на телебаченні. 1. Напишіть монтажний план за готовим відео сюжетом новинної програми. 2. Складіть синопсис та сцензаявку, який був написаний для цього відео сюжету – 5 б.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентові отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді. Критерії оцінювання практичної роботи (аналіз відеоконтенту)
  - знання жанрової природи відео контенту
  - орієнтування в драматургічних технологіях
  - майстерність ведучого в кадрі
  - дотримання стандартів журналістики
  - використання елементів мови екрану (план, композиція, атмосфера, закони монтажу)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Медіавиробництво: Телевиробництво» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового

оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи та інших видів контролю.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.5. Перелік питань та завдань для семестрового контролю

1. Дайте характеристику етапів й особливостей процесу відеовиробництва (телевиробництва).

2. Розкрийте типологію програмного відеопродукту та специфіку його форматів.

3. Визначте специфіку роботи тележурналіста з драматургічними конструкціями.

4. Розкрийте особливості телевізійної програми як способу організації контенту та досягнення максимального контакту з аудиторією.

5. Визначте порядок створення сценарної заявки на телебаченні

6. Розкрийте особливості технології створення відеосюжету.

7. Визначте місце телебачення в системі засобів масової комунікації

1. Визначте особливості інтеграції телебачення в нові медіа

8. Назвіть й охарактеризуйте складові інформаційного випуску теленовин.

9. Розгляньте принципи монтажу за композицією кадру та за світлом.

10. Визначте порядок створення синопсису, літературного й режисерського сценарію на телебаченні.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 90 год., 4 год. лекції, 8 год. практичних занять, 78 год. самостійної роботи

Семестр	9 семестр			
Тиждень	I–II	II–III	IV–V	V–VI
Модулі	Змістовий модуль Теорія і практика сучасного телебачення		Змістовий модуль II Технології створення відео продукту	
Тема лекції	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат» 1 б. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат» 1 б.			
Тема практичних занять	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу (1+10 балів)		Мова екрану (зображальновиражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування (1+10 балів) Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (1+10 балів)	
Самостійна робота	Тема 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат» (5 балів); Тема 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура (5 балів)		Тема 3. Мова екрану (зображальновиражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування (5 балів) Тема 4. Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (5 балів)	
Модулі	Змістовий модуль III Виробництво авторського відео продукту			
Теми практичних занять	Презентація власного відео продукту (1+10 балів)			
Самостійна робота	Тема 5. Авторський продукт за вибором студента (5 балів) Тема 6. Презентація власного відео продукту (5 балів)			
Підсумковий	Комплексний іспит			

контроль	
----------	--

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безклубенко С.Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко – К.: «Альтерпрес», 2004. – 328 с.
2. Черняков Б. І. Феноменологічні властивості зображення як категорії культури та журналістикознавства // Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 20. – К., 2005.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2004. – 448 с.
4. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. Мастер-класс / Р.Н. Ширман. - Киев : ЗАО «Телерадиокурьер», 2008 - 448 с.

Додаткова

5. Гоян В. Екранність телевізійної мови як приклад пропорційної взаємодії візуальновербальних образів телекомунікації - Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2148>
6. Дворко Н.И. Интерактивный документальный фильм: творческий поиск и экспериментирование. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 3. Том 49. – Одесса : КУПРИЕНКО СВ, 2013. – С. 41-45.
7. Новітні технології телерадіомовлення: світовий досвід Матеріали наукового колоквіуму Київ, 16 листопада 2011 р. Упорядник В. Гоян. – Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>